

Od redakcji

W imieniu zespołu redakcyjnego przedstawiam Szanownym Czytelnikom kolejny numer „Prawnych Problemów Górnictwa i Ochrony Środowiska”. Mam nadzieję, że znajdą w nim Państwo kilka artykułów, które okażą się przydatne zarówno z teoretycznego, jak i z praktycznego punktu widzenia.

Przed wszystkim warto zwrócić uwagę na tekst Bartosza Rakoczego poświęcony obowiązkowi przedłożenia przez posiadacza odpadów zaświadczenia lub oświadczenia o niekaralności współnika w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, rozpatrywanemu w kontekście konstytucyjnej zasady proporcjonalności. Autor analizuje rozwiązania normatywne, które nakazują dołączenie do określonych wniosków zaświadczenia o niekaralności współnika będącego osobą prawną. Choć za słuszną uważa ideę, by do działalności w zakresie gospodarowania odpadami nie dopuszczać sprawców przestępstw przeciwko środowisku, uznaje istniejące rozwiązania za niekonstytucyjne. Nieuzasadnione bowiem okazuje się wyciąganie konsekwencji wobec podmiotu wnioskującego, jeśli czynu zabronionego dopuścił się tylko współnik.

Tereza Fabšíková w artykule zatytułowanym *Selected issues of the Czech legal regulation of stationary sources of air pollution* omawia temat reglamentowania emisji zanieczyszczeń do powietrza w Republice Czeskiej. Wskazuje, że regulacja w tej dziedzinie jest dość restrykcyjna, zwłaszcza w odniesieniu do źródeł stacjonarnych, wymagających pozwolenia emisyjnego, które określa warunki eksploatacji instalacji i dopuszczalną wielkość emisji. Autorka nadmienia również o obowiązkach operatorów instalacji, tj. głównie o pomiarach emisji, oraz o stosowaniu instrumentów ekonomicznych, mianowicie opłat za zanieczyszczenie powietrza. Jako odrębne zagadnienie została potraktowana emisja z „mniejszych źródeł”. W ich przypadku nie trzeba uzyskać specjalnego pozwole-

nia, co nie zwalnia „operatora” instalacji z obowiązku przestrzegania ogólnych limitów emisji. Artykuł T. Fabšíkovej ma charakter dość ogólny i przeglądowy, lecz z punktu widzenia polskiego czytelnika wydaje się niezwykle wartościowy, gdyż pozwala poznać fragment prawa ochrony środowiska u naszych południowych sąsiadów. Dzięki temu można porównać dwa odrębne, a jednak dość zbliżone, reżimy prawne.

Krzysztof Gruszecki podjął się przybliżenia problematyki wygaśnięcia pozwoleń na korzystanie ze środowiska lub zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie jego ochrony w związku ze zmianą przepisów prawa. Zauważa, że ustawodawca wprowadził wiele rozwiązań procesowych w tej materii. Po ich przeanalizowaniu stawia tezę, że zgodnie z regułami wynikającymi z aktów prawnych, które są podstawą wydawania omawianego rodzaju decyzji (takich jak Prawo ochrony środowiska), co do zasady powinno się wydawać decyzje wygaszające, o ile przepisy szczególne nie przewidują innych rozwiązań. Za taką koniecznością przemawiają także zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy oraz zasada przyjaznej interpretacji przepisów prawa, zawarte w ustawie Prawo przedsiębiorców. Autor stwierdza jednak, że w celu poprawy bezpieczeństwa obrotu prawnego *de lege ferenda* warto byłoby uporządkować rozwiązania w tej kwestii.

Przedmiotem opracowania Rafała Fica jest analiza aktów prawa międzynarodowego dotyczących odpowiedzialności karnej w prawie ochrony środowiska. Najwięcej uwagi autor poświęca środkom penalnym i porównaniu ich z tymi określonymi przez prawo w Polsce. Przedstawia również ewolucję prawodawstwa w rozważanej dziedzinie.

Ciekawe zagadnienie, choć podejmowane już wcześniej w literaturze, mianowicie zasady udziału organizacji ekologicznych w postępowaniach w sprawach z zakresu ochrony środowiska, prezentuje Katarzyna Biskup-Grabowska. Trafnie wskazuje, że art. 44 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 31 k.p.a. W przepisach szczególnych nie uregulowano kwestii ujętych w regulacjach z zakresu postępowania administracyjnego. W rezultacie w sprawach, w których nie jest wymagany udział społeczeństwa, organizacje ekologiczne mogą uczestniczyć w postępowaniu na zasadach ogólnych, czyli po spełnieniu przesłanek wymienionych w art. 31 § 1 k.p.a. Autorka zwraca uwagę, że co prawda art. 44 ustawy z dnia 13 października 2008 r. nie wprowadza odrębnych uregulowań dotyczących możliwości wystąpienia przez organizację z żądaniem wszczęcia postępowania bez przystępowania do niego na prawach strony, jednak należy pamiętać, że normy, które wyłączają bądź modyfikują stosowanie art. 31 k.p.a., mają charakter wyjątków i z tego względu niedopuszczalna jest ich wykładnia rozszerzająca.

Wreszcie szczególnie pragniemy polecić tekst przygotowany przez Monikę Król, będący artykułem recenzyjnym. Zawiera on omówienie i ocenę monografii *Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w Czechach, Polsce i Słowacji* pod redakcją Z. Bukowskiego i T. Bojar-Fijałkowskiego. Taka forma publikacji po raz pierwszy znalazła się na łamach naszego czasopisma. Artykuł stanowi nie tylko wnikliwą recenzję książki, lecz także prezentację poglądów autorki popartą własnymi badaniami i bogatą literaturą przedmiotu.

Dziękujemy za zainteresowanie „Prawnymi Problemami Górnictwa i Ochrony Środowiska”, a jednocześnie zapraszamy do nadsyłania kolejnych tekstów.

W imieniu zespołu redakcyjnego
Grzegorz Dobrowolski